

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna kayıtlı yaklaşık 1,5 milyon ticari araç vardır. Bu araçları kullanarak, vergi mükellefi veya işçi olarak çalışıp geçimini sağlayan, yaklaşık 3 milyon sürücü ve aileleri ile beraber, 12 milyon kişi vardır.

Milyonlarca şoför, sık belge değiştirme, sigorta bedellerinin yüksekliği, mazot pahalılığı, belgelerin yüksek maliyetleri, karayollarında yetersiz denetim, yük ve yolcu sorumluluklarının sadece şoföre yüklenmesi gibi sorunlar altında ezilmektedir. Bunların yanında çeşitli uygulamalarla emeklilik ve diğer sosyal haklardan yeterince yararlanamayan milyonlarca şoför aileleri ile beraber çeşitli sıkıntılar yaşamaktadır.

Milyonlarca ticari araç sürücüsünün sorunlarının TBMM tarafından araştırılıp, çözüm önerilerinin ortaya konması ve çözüm üretilmesi için Anayasanın 94 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını teklif ederiz.

Serap Tannur
İst. Mu.

M. Hüsnü Beyhanlı
Konya Mu.

Vedat Gondero
Kırıkkale Mu.

U. Laf
Ulu Çakırbağ
Etiler Mu.

Aytağ Atıcı
Mersin Milletvekili

Bülent Eker
İstanbul

MURAT BAKAN
İZMİR
M. Bakan

Öğün Kar
Barto Mu.

Remziye Bek
Samsun
Antalya Mu.

Kadim Durmaz
Tokat

Gülşen Bek
Samsun
İst. Mu.

Mustafa Ali BALBAY
İzmir Mu.

Fatma Kaplan Hüseyin
Kocaeli Mu.

Murat Emir
Ankara

Orhan Sarıbal
Samsun Mu.

Soför Esnafının Sorunlarının Araştırılması Hakkında

[illegible]

GEREKÇE

Ülkemizde Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna kayıtlı yaklaşık 1,5 milyon ticari araç vardır. Bu araçlarda şoförlük yaparak kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayan en az 3 milyon kişi vardır. Ortalama dört kişilik bir ailenin bireyi oldukları hesaplanırsa 12 milyon kişi şoförlükten geçinmektedir.

Şoförlerin bir kısmı tek başlarına veya ortaklıklarla kendi araçlarını işleterek vergi mükellefi olmaktadır. Diğer şoförler de çeşitli isimler altında başkalarına ait araçlarda işçi statüsünde şoförlük yaparak geçinmeye çalışmaktadır.

Her iki şekilde de ticari araç kullanan şoförlerin işlerini yapabilmeleri için almaları gerekli, K, SRC, Psikoteknik Dijital Ehliyet gibi çeşitli belgeler vardır. Bu belgelerin sık sık değiştirilmesi, yenilemenin gerekmesi, belgelerin yüksek maliyeti ve işlemler için harcanan zaman sürücüleri yıldırmaktadır.

Vergi mükellefi sürücülerin alması gereken K Belgesinin bedeli esnafın belini bükmemektedir. Esnaf bir yandan mazot fiyatı, araç bakım onarımı, sigorta masrafları ile boğuşurken diğer yandan devletin istediği belgelerin değişimi, çıkarılması ve yüksek maliyetleri şoför esnafını yıldırmaktadır.

Başkasının aracını kullanan şoförlerin de başka sorunları vardır. Hükümetler şoförler için herhangi bir çözüm getirmemiş olup bu sorunlar halen çözüm beklemektedir.

Şoförlerin bir kısmı, işsizlik tehdidi ile maaşlarının asgari ücret şeklindeki zorunlu yatırılması gereken kısmını kayıtlı yani bankadan, geri kalan kısmını elden almak zorunda bırakılmaktadır. Bu yöntemle şoförlerin emeklilik ve tazminat hakları azalmakta ve SGK'nın/devletin prim gelirlerinde kaçaklar ortaya çıkmaktadır. Bu şekilde maaşa zorlanan şoförler, yeterli denetimler yapılarak, sosyal hakları ve tazminatlarının korunması için çalışmaların yapılmasını beklemektedir. Ayrıca işten çıkarılmakla tehdit edilen şoförlere, taşıdıkları yük karşılığı boş senetlere imza attırılarak dolaylı olarak tehdit edildiği iddia edilmektedir.

Şoförler başkasına ait ticari araçları kullandıklarında yeterli yol denetimleri olmadığı için fazla süre araç kullandırılmakta ve trafik cinayetlerine zemin hazırlanmaktadır. Ayrıca mesleğe uygun yasal süreler dışında fazla mesaiye zorlanan şoförlerin fazla mesai ücreti ödenmemektedir. İşsizlik korkusu ve baskısı ile sömürülen şoförler otogarlarından çıkışlarda yeterli şoför sayısı için kâğıt üzerinde kontrolleri yapılmakta ancak yola bir şoför ile çıkıldığı iddia edilmektedir. Nitekim Osmaniye'de yeni meydana gelen ve öğrenci, öğretmen ve veli 14 kişinin öldüğü trafik kazası denetimsizliğe ve sonuçlarına en yeni örnektir.

Son 14 yılda Türkiye'de ölümlü ve maddi hasarlı trafik kazalarının arttığı ortadadır. 14 yılda trafik kazalarının azalmadığı ülkemizde şoförlerden gelen talepler de göz önünde bulundurularak Hükümete yol göstermek için şoförlerin sorunları hakkında bir meclis araştırması açılması gerekli olmuştur.

